

Magasinet rØST

SØG

Den lille kønskrig i den store verdenskrig

09. februar 2016

BOGANMELDELSE | Svetlana Aleksijevitj, Krigen har ikke et kvindeligt anstigt. 371 sider. Forlaget Palomar. 299,95 kr. Anmeldt af Jens Geisler. Hvordan var det at være kvindelig russisk soldat under anden verdenskrig? Det har hviderussiske Svetlana Aleksijevitj sat sig for at beskrive.

Gennem hundredevis af øjenvidneberetninger og interview giver den hviderussiske nobelprisvinder i litteratur, Svetlana Aleksijevitj, stemme til disse hidtil anonyme kvinder. Et gennearbejdet værk om krigens rædsler set fra en ny vinkel

1 million russiske kvinder deltog i 2. verdenskrig. De tjente primært i bagtropperne, som bl.a. sygeplejersker, telegrafister, trafikkontrollører, men også i frontlinjen som fx reddere, piloter og snigskytter. Svetlana Aleksijevitj har givet stemme til disse hidtil anonyme kvinder. Og det har hun velfortjent fået Nobelprisen i litteratur for.

En rædslernes kakafoni

I hundredevis af stemmer mæsser et grumt billede af krigen frem. Første halvdel af bogen er en veritabel syndflod af personlige beretninger om de tunge byrder og svært fattelige rædsler. En beretning om at drukne egne børn, så tyskerne ikke opdagede de skjulte partisaner i skoven, er for eksempel rystende og ubehagelig læsning. Selvom det jo er bogens hensigt, fornemmer man langt hen af vejen ikke, at det er kvinders indtryk, det handler om. "Krigen lugter af mand", som det siges.

Mange af krigsberetningerne har desuden ikke synderlig stor nyhedsværdi. Mange har skrevet om det før. Men klarer man sig igennem den indledende og noget svære bombardement om krigens gru, indvies man i stigende grad i krigens fascinerende kvindelige dimension. Det være sig i det helt små, hvor muligheden for en kort tid, at kunne udskifte de alt for store militærstøvler og i smug gå i høje hæle foran spejlet. Eller at kunne sy de uklædelige mandeuniformer om til noget mere klædeligt. For, som en af kvinderne siger, det værste ved krigen var at gå i mandeunderbukser.

Kvinder af stål

Eller det større billede, hvor en skjult kønskrig toner frem af mørket. Mange kvinder gik i krig for at blive anerkendt som ligeværdige borgere og forsvarere af fædrelandet. Mange blev mødt med nedladende skepsis, og blev med deres særlige behov, og angiveligt skrøbelige sind og fysik, anset for at være en byrde. Hurtigt viste det sig dog, at deres kampvilje og indsats var lige så stor som mændenes; her er det svært ikke at blive grebet føle en vis ærefrygt for de unge kvinder, der under beskydning hev fuldvoxsne og stærkt forkomne soldater ud af brændende kampvogne.

Men disse og utallige andre krævende opgaver løser kvinderne med nærmest overmenneskelig viljestyrke.

Forfatteren vil efter eget udsagn undersøge hvilket stof er kvinder er lavet af, og det gør hun, med de næsten overvældende mange indsamlede anekdoter og historier, på præcis og imponerende vis. Et skarpt og meget personligt billede af kvindernes prisværdige vilje til kamp, i det store som i det små, manes frem; som i anekdoten om den ældre kvinde i Leningrad, der smider varmt vand længere og længere ud på gaden, for, som hun siger, så kunne hun bedre ramme og skolde fascisterne, hvis de

Søg

VÆLG LAND

(/?id=45)

RSS

Få nyheder og analyser fra Magasinet rØST som RSS-feed, [læs mere her \(/?id=15\)](#).

NYHEDSBREV

Email-adresse

Fornavn

Efternavn

Subscribe

Magasi...

Synes godt o

<

Magasine...

Maked...

kom til hendes gade.

TRACKS

Fra heltinder til "feltmadrasser"

Den hårdt tilkæmpede anerkendelse forsvandt dog med sejren i 1945. Efter krigen blev kvinderne stedmoderligt behandlet. Mange kvindelige krigsdeltagere måtte lægge øre til bidende jalousi og skældsord som "krigstæver" og "feltmadrasser" fra deres kønsfæller, der ikke drog i krig. Mange veteraner henslæbte efterkrigstiden på fælleshjem for enlige uden mand og børn - for hvem ville gifte sig med en mandhaftig kvinde med blod på hænderne, ar på sjælen, og måske fysiske skader?

En kvindelig kampvognssanitetsoldat, Nina Visnevskaia, udtaler, at hun under indtryk af det konstante pres mistede, hvad hun kalder "kvindernes gave - tårernes gave". Følelser var der ikke plads til. Lige som der tilsyneladende ikke har været plads til krigen i kvindernes bevidsthed; Gennem interviewene beskriver mange af kvinderne, at de nærmest møder sig selv igen; et jeg, der lever i vor tid, og jeg'et, der deltog i krigen. Efter en svær start løfter bogen sig og sammen med kvinderne drager læseren på en rystende og oplysende erindringsrejse om kampen for anerkendelse og social deroute, og genopdager krigen fra en ny vinkel.

Af Jens Geisler

[Recommend](#) [Sign Up](#) to see what your friends recommend.

0 Kommentarer **Magasinet rØST**

 [Log på](#) ▾

 [Anbefal](#) [Del](#)

[Sortér efter Bedste](#) ▾

Start debat...

LOG IND MED

ELLER REGISTRER DIG HOS DISQUS

Navn

Vær den første til at kommentere.

OGSÅ PÅ MAGASINET RØST

Makedonien: Det yngste europæiske diktatur

1 kommentar • et år siden

John Petersen — Hej Emil Saggau. Jeg forsøger ligesom du at hitte rede i, hvad der foregår i ...

På knivsæggen mellem demokrati og diktatur

1 kommentar • 3 år siden

Kristoffer Friis Hecquet — Super artikel! Jeg tror heller ikke at regeringen har interesser i en ...

Forbud som universalmiddel

1 kommentar • 3 år siden

Kristoffer Friis Hecquet — Fedt med supplerende info! og ja, Peščanik har en vigtig rolle at ...

Fejlslået ungarsk udenrigspolitik

1 kommentar • 3 år siden

Michael B. Lauritsen — Tiltrængt vue over udenrigspolitiske intriger mellem et par af Europas ...

 [Tilmeld](#) [Tilføj Disqus til din side](#) [Tilføj Disqus](#) [Tilføj](#) [Privatindstillinger](#)

Magasinet rØST. Ophavsret: Ophavsretten tilhører Magasinet rØST. Magasinets artikler og indhold kan ikke kopieres og distribueres uden tilladelse fra Magasinet rØST.